

**Powiatowy Urząd Pracy
w Żywcu**

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ŻYWIECKIM
za I półrocze 2010 ROKU**

Żywiec październik 2010

I. WSTĘP

Niniejszy raport stanowi analizę zjawiska bezrobocia w powiecie żywieckim w I półroczu 2010r. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowanie analizy rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym.

Skłasyfikowanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych wśród zarejestrowanych bezrobotnych ma na celu wprowadzenie mechanizmów redukujących negatywne zjawiska na rynku pracy oraz formułowanie wniosków dot. kierunków szkolenia bezrobotnych i procesu kształcenia zawodowego.

Głównym celem raportu jest ukazanie podstawowych parametrów charakteryzujących rynek pracy powiatu żywieckiego w I połowie 2010r. Jednakże podstawowe znaczenie w tej dziedzinie mają zarówno działania publicznych służb zatrudnienia jak i adekwatne do potrzeb pracodawców kształtowanie systemu kształcenia.

Raport stanowi analizę zawodów, na które w I półroczu 2010r. istniał popyt oraz tych, które występowały na lokalnym rynku pracy nadwyżkowo.

II. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

W populacji bezrobotnych większość stanowią osoby posiadające zawód. Wśród 7168 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec I półrocza 2010r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu pozostawało:

- 6051 bezrobotnych posiadających zawód tj. 84,4%,
- 1117 bezrobotnych bez zawodu tj. 15,6%.

Definiując bezrobotnych nie posiadających zawodu należy mieć na uwadze przede wszystkim osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym oraz średnim ogólnokształcącym, które po ukończeniu szkoły nie nabyły odpowiednich kwalifikacji zawodowych, bądź nie przepracowały w danym zawodzie co najmniej 1 roku.

Napływ bezrobotnych od stycznia do czerwca 2010r. był największy w grupie osób bez zawodu i wyniósł 718 osób. Natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia w tej grupie ukształtował się na poziomie 18,2% tj. 203 osoby z ogólnej liczby 1117 osób bez zawodu przebywało w rejestrze powyżej 12 miesięcy.

Analizując zawody (na podstawie załącznika nr 3 do MPIPS-01) zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiecie żywieckim według stanu na 30 czerwca 2010 roku stwierdzić można, iż najwięcej osób zarejestrowanych było w takich zawodach jak: sprzedawca, krawiec, technik mechanik, tokarz, ślusarz, robotnik placowy, stolarz, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, kucharz, robotnik budowlany .

Według stanu na 30 czerwca 2010r. w ewidencji figurowało 357 sprzedawców, co stanowiło 5% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu. Również warto zaznaczyć, iż 117 bezrobotnych w zawodzie sprzedawca figuruje w rejestrze ponad 12 miesięcy. W poniższej tabeli i na rysunku przedstawiono największe grupy zawodowe według stanu na 30 czerwca 2010 roku z uwzględnieniem bezrobotnych przebywających w rejestrze powyżej 12 miesięcy oraz liczbę zarejestrowanych w danym zawodzie (o danych kwalifikacjach zawodowych) w okresie od stycznia do czerwca 2010 roku.

Tabela nr 1: Klasyfikacja 10 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych

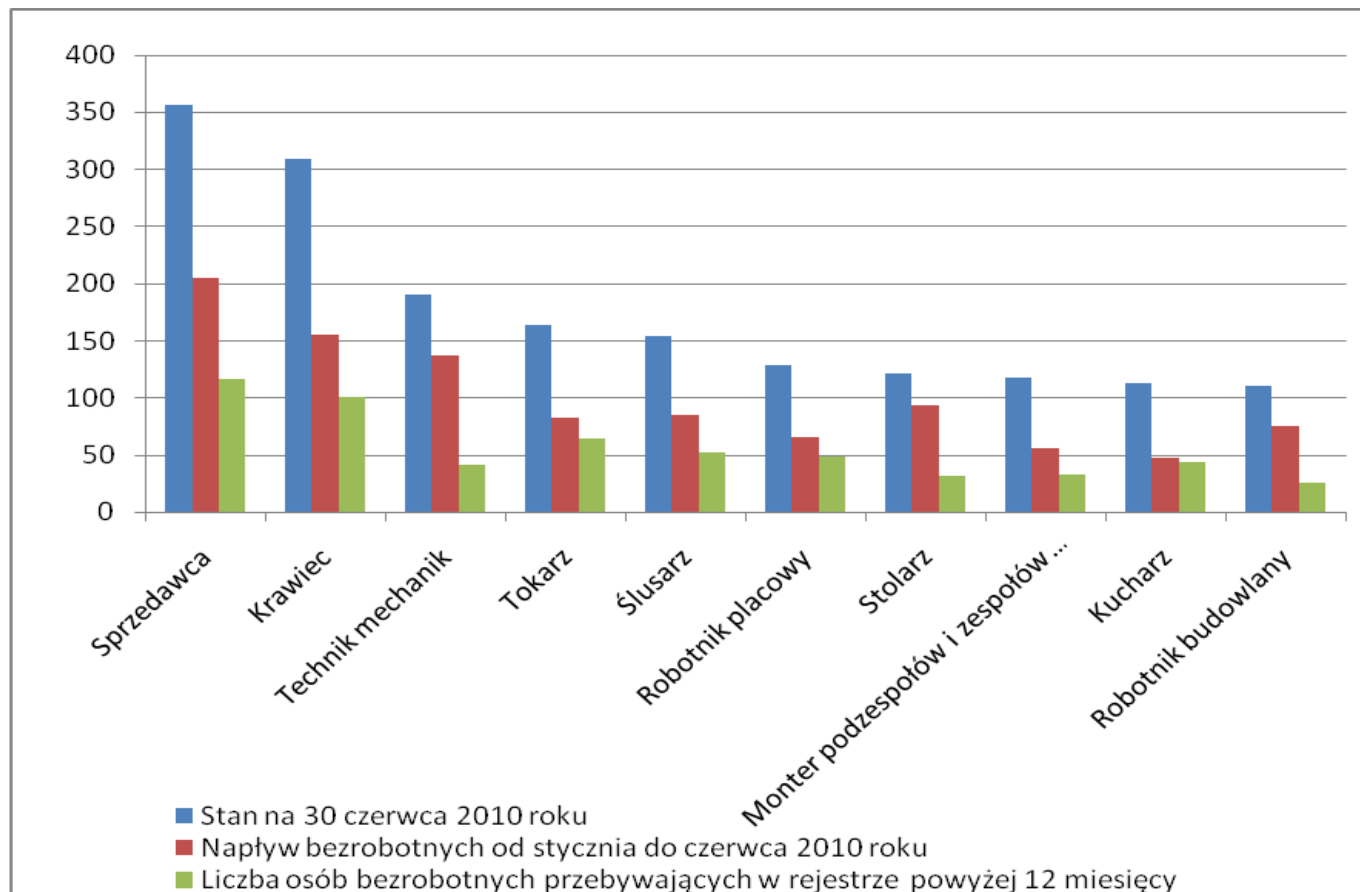
Lp	Zawód (kwalifikacje zawodowe)	Stan na 30 czerwca 2010 roku	Napływ bezrobotnych od stycznia do czerwca 2010 roku	Liczba osób bezrobotnych przebywających w rejestrze powyżej 12 miesięcy
1	Sprzedawca	357	205	117
2	Krawiec	309	156	101
3	Technik mechanik	191	137	41
4	Tokarz	164	83	65
5	Ślusarz	154	85	52
6	Robotnik placowy	129	66	49
7	Stolarz	121	94	32
8	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	118	56	33
9	Kucharz	113	48	44
10	Robotnik	111	75	26

budowlany

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Żywiec

2

Wykres nr 1: Najliczniejsze grupy zawodowe w powiecie żywieckim (stan na 30.06.2010r.)

Z danych prezentowanych w tabeli jak i na powyższym rysunku „Najliczniejsze grupy zawodowe w powiecie żywieckim (stan na 30.06.2010)” wynika, iż w rejestrze osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu najliczniejszą grupą zawodową są sprzedawcy. Dużymi grupami zawodowymi charakteryzującymi się znacznym odsetkiem pozostawania w rejestrze osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy są: krawcy, technicy mechanicy oraz tokarze. Z reguły osoby posiadające wymienione kwalifikacje i pozostające w rejestrze powyżej 12 miesięcy nie są w stanie podjąć pracy w zawodzie, ponieważ długi okres pozostawania bez niej spowodował ich dekwalfikację. Z tego też powodu dość często mamy do czynienia z sytuacją kiedy to zakłady pracy zgłaszają chęć zatrudnienia osób

o określonych kwalifikacjach, a urząd nie jest w stanie zrealizować takich ofert, pomimo iż w naszym rejestrze figurują osoby o wskazanych kwalifikacjach.

III. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODOWYCH

Od stycznia do czerwca 2010r. do tut. Urzędu wpłynęło 704 zgłoszeń o wolnych miejscach pracy i jest to liczba wyższa o 111 ofert w porównaniu do I półrocza 2009r. W liczbie tej jest 119 wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej.

W I półroczu 2010r. dla pracodawców zorganizowano 2 giełdy pracy na stanowiska pracy: szwaczka i pracownik biurowy, w których uczestniczyło 38 osób bezrobotnych.

W omawianym okresie pośrednicy pracy zwizytowali 157 pracodawców z terenu powiatu żywieckiego. Do współpracy pozyskano 52 nowych pracodawców.

Tabela nr 2 ukazuje zawody o największej liczbie miejsc pracy (wybrano oferty powyżej 10 miejsc zatrudnienia) oraz liczbę osób w danym zawodzie, które figurowały w rejestrze osób bezrobotnych w dniu 30.06.2010r.

Tabela nr 2: Oferty pracy według zawodów w I półroczu 2010r. oraz liczba osób zarejestrowanych wg stanu na 30.06.2010r.

Lp	Zawód	Kod zawodu	Liczba ofert	Liczba bezrobotnych stan na 30.06.2010r.
1.	Robotnik gospodarczy	914103	142	95
2.	Pracownik biurowy (technik prac biurowych)	419101	113	44
3.	Sprzedawca	522107	75	357
4.	Robotnik budowlany	931301	31	111
5.	Krawiec	743304	25	309
6.	Kierowca samochodu osobowego	832101	17	37
7.	Pomoc kuchenna	913204	17	20
8.	Stolarz budowlany	712302	14	35
9.	Kelner	512302	14	55
10.	Sprzątaczką	913207	12	45

Analizując powyższe dane można wnioskować, że pracodawcy najwięcej ofert pracy zgłaszali na pracowników do wykonywania prac prostych, niewymagających posiadania określonego wykształcenia np.: robotnik gospodarczy.

Najwięcej ofert pracy było dla robotników gospodarczych i pracownika biurowego, co może wynikać z faktu, iż w większości były to miejsca subsydiowane (między innymi stażowe i prac interwencyjnych) i tym samym oznacza to, że zapotrzebowanie na

4

pracowników w w/w zawodach istnieje, jednak nie gwarantuje stałych miejsc pracy.

Wśród zawodów o największej liczbie ofert pracy, 8 z nich to zawody, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych przewyższa liczbę zgłaszanych ofert (w tabeli zjawisko to zaznaczono pogrubionym drukiem). Dla najliczniejszej grupy – sprzedawca 357 osób, Urząd dysponował 75 ofertami pracy. Oferty pracy zgłaszane na to stanowisko są to oferty wyłącznie do sklepów spożywczych lub hipermarketów, gdzie pracuje się w systemie dwuzmianowym, a często w sobotę i w niedzielę. Oferty te charakteryzują się dużą rotacją pracowników. Liczbę ofert dotyczącej powyższego stanowiska zwyżają oferty pracy w ramach odbywania stażu i przygotowania zawodowego u pracodawcy.

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że zawody tj. sprzedawca, krawiec, robotnik budowlany charakteryzują się największym deficytem. Jednakże pomimo deficytu osoby posiadające zawód sprzedawca i krawiec miały znacznie większą szansę na podjęcie zatrudnienia. Dla tych osób tutaj Urząd dysponował liczbą 100 zgłoszonych ofert pracy tj. 14,2% ogółu zgłoszonych wolnych miejsc pracy.

Tabela nr 3 : Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2010r. wg grup zawodowych.

Lp	Kod dwucyfrowy grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2010r. – udział %
1.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	25,42
2.	41	Pracownicy obsługi biurowej	17,75
3.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	10,93
4.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6,96
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	6,67
6.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,68
7.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	4,26

8.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,26
9.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,69
10.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	3,55

*Dane procentowe nie stanowią 100% zgłaszanych ofert pracy – wybrano najczęściej zgłaszane oferty pracy wg grup zawodowych

5

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że wśród 10 grup zawodów z największą liczbą ofert były grupy zawodowe:

1. Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach - była to praca głównie dla robotników gospodarczych, robotników placowych w lokalnych jednostkach samorządowych.
2. Pracownicy obsługi biurowej - na ogół były to propozycje pracy związane z pracami subsydiowanymi dla pracowników biurowych w jednostkach administracji publicznej, jednostkach samorządowych oraz nielicznych przedsiębiorstwach handlowo-usługowych.
3. Sprzedawcy – te miejsca pracy tworzono głównie w marketach oraz małych przedsiębiorstwach handlowo-usługowych.
4. Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – były to zazwyczaj pojedyncze wolne miejsca pracy zgłaszane przez firmy produkcyjne z terenu powiatu żywieckiego.
5. Pracownicy usług osobistych i ochrony – były to miejsca pracy zgłaszane przez pracodawców przede wszystkim z branży turystycznej i usługowej.
6. Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – były to miejsca pracy zgłaszane przez firmy budowlane i transportowe z terenu powiatu żywieckiego.
7. Pracownicy pozostałych specjalności – były to przede wszystkim pojedyncze miejsca pracy zgłaszane przez firmy usługowe z terenu powiatu żywieckiego.
8. Górnicy i robotnicy budowlani – były to miejsca pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach budowlanych.
9. Kierowcy i operatorzy pojazdów – były to na ogół miejsca pracy zgłaszane przez firmy transportowe i produkcyjne.
10. Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – były to miejsca pracy związane z pracami subsydiowanymi w firmach produkcyjnych.

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie żywieckim za I półrocze 2010 roku przeprowadzono w oparciu o następujące dane statystyczne

6

tj.: napływ bezrobotnych, liczba zgłoszonych ofert pracy oraz liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec m-ca czerwca 2010r. Dane te odnoszą się do 599 zawodów i specjalności.

Osoby bezrobotne pozostające w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w I półroczu 2010r. zostały sklasyfikowane w 277 grupach zawodowych; napływ osób bezrobotnych oszacowano w obszarze 599 zawodów; napływ ofert pracy także sklasyfikowano w 599 zawodach.

Na koniec czerwca 2010 roku wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych największe grupy zawodowe stanowili: robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 14,46%, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 14,32%, średni personel techniczny – 11,20%, pracownicy usług osobistych i ochrony – 6,74%, pozostali specjaliści – 6,08%, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 5,91%, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 5,76%, operatorzy i monterzy maszyn – 5,32%.

Tabela nr 4: Ranking zawodów w oparciu o największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2010r.

Lp	ZAWÓD	KOD	LICZBA BEZROBOTNYCH	LICZBA KOBIET	W TYM POWYŻEJ 12 MIESIĘCY
1.	Sprzedawca	522107	357	333	117
2.	Krawiec	743304	309	308	101
3.	Technik mechanik	311503	191	14	41
4.	Tokarz	722304	164	26	65
5.	Ślusarz	722204	154	9	52
6.	Robotnik placowy	916201	129	36	49
7.	Stolarz	742204	121	8	32
8.	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	828303	118	114	33

9.	Robotnik budowlany	931301	111	0	26
10	Robotnik gospodarczy	914103	95	36	41

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można zauważyć, iż największą liczbę

7

zarejestrowanych osób bezrobotnych w I półroczu 2010r. stanowili: sprzedawcy – 357 osób i krawcy – 309 osób. Warto zaznaczyć, że zawody wymienione w powyższej tabeli to właśnie zawody najliczniej reprezentowane przez ogół bezrobotnych. Można więc przypuszczać, iż osoby kończące edukację z takimi zawodami często mają problem z podjęciem zatrudnienia i pozostają w rejestrach bezrobotnych znacznie dłużej niż 12 miesięcy.

Niepokojącym jest jednak fakt, iż do rejestru bezrobotnych trafiają osoby z wyższym wykształceniem, dotyczy to w szczególności absolwentów szkół wyższych kończących kierunki pedagogiczne i administracyjne. Grono osób bezrobotnych powiększają także osoby kończące kształcenie bez wyuczonego zawodu tj. absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych.

Na koniec m-ca czerwca 2010r. w rejestrze osób bezrobotnych tut. Urzędu figurowało 596 osób posiadających wykształcenie wyższe najczęściej w takich zawodach jak: specjalista administracji publicznej – 44 osoby, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 44 osoby, specjalista do spraw marketingu i handlu – 41 osób, pedagog – 25 osób,

Analizując poszczególne zawody pod względem wielkości wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyróżniono zawody nadwyżkowe, deficytowe i wykazujące równowagę na rynku.

Tabela nr 5: Zawody deficytowe w powiecie żywieckim w I półroczu 2010 roku

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2010r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2010r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w I półroczu 2010r	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	419101	Pracownik biurowy (technik prac biurowych)	18,8333	4,0000	-14,8333	4,7088
2	513102	Opiekunka dziecięca	0,6667	0,1667	-0,5000	4,0000
3	712901	Konserwator budynków	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
4	914103	Robotnik gospodarczy	23,6667	9,3333	-14,3333	2,5357
5	422201	Recepcjonista	0,8333	0,3333	-0,5000	2,5000
6	235908	Wychowawca	0,3333	0,16667	-0,1667	2,0000
7	244202	Historyk	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
8	913203	Pokojowa	1,0000	0,5000	-0,5000	2,0000
9	421102	Kasjer handlowy	1,1667	0,6667	-0,5000	1,7500
10	811102	Operator koparek i zwałowarek	1,3333	0,8333	-0,5000	1,6000
11	913204	Pomoc kuchenna	2,8333	1,8333	-1,0000	1,5455
12	832201	Kierowca autobusu	0,5000	0,3333	-0,1667	1,5000

Pierwsza pozycja w tabeli wskazująca zawód pracownika biurowego jako zawód deficytowy wynika z prowadzonych przez tu. Urząd działań aktywizujących osoby bezrobotne w ramach aktywnych form głównie staży.

Natomiast pozostałe zawody deficytowe czyli: kasjer handlowy oraz recepcjonista charakteryzowały się minimalną liczbą osób bezrobotnych zarejestrowanych w tu. Urzędzie w stosunku do zgłaszanych ofert.

Zawodem deficytowym podobnie jak w I półroczu 2009r. jest zawód a właściwie stanowisko pracy: robotnik gospodarczy.

W analizowanym okresie aż 34 zawody deficytowe osiągnęło poziom maksimum – MAX – co oznacza, iż pomimo składanych ofert przez pracodawców nie odnotowano osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Należy więc przyjąć, iż są to zawody deficytowe. Przykładem takich zawodów są: konserwator części, konstruktor odzieży, formowacz wyrobów, urzędnik podatkowy, optyk okularowy, inżynier geodeta czy nauczyciel plastyki.

Zawody zrównoważone to takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. Zawody zrównoważone obrazuje tabela nr 6.

9

Tabela nr 6: Zawody wykazujące równowagę w powiecie żywieckim w I półroczu 2010r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2010r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2010r.	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I półroczu 2010r	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	341503	Przedstawiciel handlowy	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
2	214103	Architekt wnętrz	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
3	214401	Inżynier elektronik	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
4	313104	Fotograf	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
5	322503	Technik weterynarii	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
6	821103	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
7	833202	Mechanik maszyn i urządzeń drogowych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000

Zauważyć można zauważyć, że w tej grupie zawodów zrównoważonych znajdują się zawody osób wykonujących prace zarówno fizyczne jak i umysłowe. W I połowie 2010 roku tylko 7 zawodów charakteryzowało się równowagą na rynku pracy. Analiza porównawcza wykazała, że tylko 1 zawód tj. mechanik maszyn i urządzeń drogowych, który w I połowie 2009r. znajdował się wśród zawodów zrównoważonych, także i w I połowie 2010r. wykazywał równowagę. Pozostałe zawody w tej grupie pojawiły się po raz pierwszy.

Wszystkie zawody nie wymienione w grupie zawodów deficytowych i zrównoważonych zaliczamy do grupy zawodów nadwyżkowych.

10

Tabela nr 7: Zawody nadwyżkowe w powiecie żywieckim w I połowie 2010r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2010r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I połowie 2010r.	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w I połowie 2010r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1	000000	Bez zawodu	0,0000	119,6667	119,6667	0,0000
2	311502	Technik mechanik	0,0000	22,8333	22,8333	0,0000
3	916201	Robotnik placowy	0,0000	11,0000	11,0000	0,0000
4	832101	Kierowca samochodu osobowego	2,8333	3,5000	0,6667	0,8095
5	621201	Ogrodnik terenów zieleni	0,5000	0,6667	0,1667	0,7500
6	742302	Pilarz	0,6667	1,0000	0,3333	0,6667
7	724301	Elektromonter	0,6667	1,0000	0,3333	0,6667
8	712302	Stolarz budowlany	2,3333	3,8333	1,5000	0,6087

9	713601	Monter instalacji C.O.	0,5000	0,8333	0,3333	0,6000
10	913207	Sprzątaczką	2,0000	3,5000	1,5000	0,5714
12	214906	Specjalista kontroli jakości	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
13	241914	Specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
14	322303	Technik dentystyczny	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
15	412104	Fakturzystka	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
16	422202	Rejestratorka medyczna	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
17	712204	Zbrojarz	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
18	512302	Kelner	2,3333	4,8333	2,5000	0,4828
19	343201	Księgowy	0,5000	1,1667	0,6667	0,4286
20	931301	Robotnik budowlany	5,1667	12,5000	7,3333	0,4133
21	242904	Prawnik legislator	0,3333	0,8333	0,5000	0,4000
22	512301	Bufetowy	0,5000	1,3333	0,8333	0,3750
23	522104	Sprzedawca	12,5000	34,1667	21,6667	0,3659
24	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	0,8333	2,3333	1,5000	0,3571
25	131401	Kierownik małego przedsiębiorstwa	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
26	214203	Inżynier budownictwa	0,3333	1,0000	0,6667	0,3333
27	311801	Grafik komputerowy	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
28	514109	Fryzjer damski	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
29	712201	Betoniarz	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
30	714201	Lakiernik samochodowy	0,3333	1,0000	0,6667	0,3333

Powyższe zestawienie wskazuje, że urząd nie dysponuje ofertami pracy dla osób bez zawodu i bez wymogów ze strony pracodawcy. Nie jest to jednoznaczne z tym, że brak jest ofert pracy dla osób o najniższych kwalifikacjach. Osoby bezrobotne nie posiadające kwalifikacji zawodowych korzystają z ofert pracy dla pracowników gospodarczych czy sprzątaczek.

W I półroczu 2010r. tut. Urząd nie posiadał oferty pracy dla technika mechanika – 191 osób zarejestrowanych na dzień 30.06.2010r.

Jak wynika z powyższej tabeli zawody nadwyżkowe, w których jest najwięcej bezrobotnych przy bardzo niskiej liczbie ofert pracy w I półroczu 2010r. to głównie: robotnik placowy, ogrodnik terenów zieleni czy kierowca samochodu osobowego.

Z analizy powyższego zestawienia można wywnioskować, że rynek pracy nie jest w stanie zagwarantować dużej ilości miejsc pracy dla osób posiadających wykształcenie zawodowe np.: elektromonter, stolarz budowlany czy lakiernik samochodowy jak też i dla osób posiadających wykształcenie wyższe np.: prawnik legislator.

Dla osób bezrobotnych reprezentujących ww. zawody mamy do czynienia z najmniej korzystną sytuacją na rynku pracy.

V. WNIOSKI

Na sytuację na rynku pracy w powiecie żywieckim ma wpływ wiele czynników takich jak tempo rozwoju gospodarki, niewystarczająca liczba miejsc pracy jak i struktura zawodowa osób bezrobotnych.

Powyższy monitoring wskazuje na nadal trudną sytuację na lokalnym rynku pracy. Osoby bezrobotne mają trudności ze znalezieniem pracy w posiadanym zawodzie. Związane jest to często z faktem, że mimo posiadania przez osobę bezrobotną wymaganego przez pracodawcę zawodu, nie spełnia ona innych wymagań, umiejętności i uprawnień stawianych przez pracodawcę. Wśród dużej ilości osób bezrobotnych występuje także dezaktualizacja ich kwalifikacji, co w efekcie utrudnia powrót na rynek pracy. Można też zauważyć małą mobilność wśród osób pozostających bez zatrudnienia. Wiele osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie nie posiada żadnego zawodu. Ważne jest zatem podejmowanie działań zmierzających do umożliwienia zarejestrowanym osobom

zdobycia zawodu bądź też podwyższenia lub uzupełnienia posiadanych kwalifikacji.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy.

Wyniki przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystyki rynku pracy nie są w stanie określić w pełni rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie. Ma wpływ na to fakt, że nie wszystkie wolne miejsca pracy zgłaszane są przez pracodawców do urzędów pracy a także, że coraz więcej bezrobotnych może być sklasyfikowanych w wielu zawodach (w momencie sporządzania sprawozdań statystycznych zaliczani są do jednego zawodu). Osoby poszukujące pracy korzystają również z innych możliwości poszukiwania, robią to m.in. za pośrednictwem Internetu, korzystają z prywatnych agencji zatrudnienia.

Po przeprowadzonej analizie można stwierdzić, które zawody należą do grupy zawodów deficytowych, a które do zawodów nadwyżkowych. Badanie umożliwiło wyciągnięcie następujących wniosków:

- 1) Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Żywiec w I półroczu 2010r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby z zawodem sprzedawca 357 osób
- 2) Najliczniejsze grupy zawodowe zarejestrowanych bezrobotnych (powyżej 90 osób)

13

- 3) to przede wszystkim robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- 4) Największy „napływ” bezrobotnych odnotowano wśród takich zawodów jak: krawiec, sprzedawca, technik mechanik
- 5) Najwięcej ofert pracy zgłoszonych do Urzędu w I połowie 2010r. było dla robotnika gospodarczego, pracownika biurowego, sprzedawcy, robotnika budowlanego i krawca.
- 6) Zawody deficytowe to m.in. technik prac biurowych, opiekunka dziecięca, robotnik gospodarczy,
- 7) Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć m.in. technika mechanika, ogrodnika terenów zielonych.

Ważną kwestią jest fakt, że osoby posiadające wykształcenie wyższe i nie tylko często poszukują pracy na własną rękę, wszelkimi dostępnymi metodami, a na samym końcu kierują się do urzędu pracy. Pracodawcy również korzystają z innych metod

szczególnie jeśli chodzi o prace wyspecjalizowane, wymagające wysokich kwalifikacji i dużego doświadczenia.

Analizując dane dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2010 roku w powiecie żywieckim można zauważyć, że od kilku lat utrzymuje się stała tendencja charakterystyczna dla lokalnego bezrobocia i rynku pracy. W strukturze zawodowej osób bezrobotnych dominują te same grupy zawodowe, którym z roku na rok coraz trudniej powrócić na rynek pracy. Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i wiedzę.

Opracowali:

Dorota Tomasik

Ryszard Pawełek